

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 766/2014-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. novembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Meszárosa predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti PRODUCTION ERES s. r. o., Prešovská 40, Bratislava, zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Burocim, Chrapčiakova 7, Spišská Nová Ves, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenia čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Listiny základných práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 S 275/2013 z 28. mája 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti PRODUCTION ERES s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. septembra 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti PRODUCTION ERES s. r. o. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj porušenie čl. 12 ods. 1 ústavy a čl. 1 listiny uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 S 275/2013 z 28. mája 2014.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je „*právnym nástupcom*“ obchodnej spoločnosti E., s. r. o., Prešovská 40, Bratislava (ďalej len „právny predchodca“), ktorá „*v zmysle projektu rozdelenia vyhotovenom vo forme notárskej zápisnice č. N 272/2013, NCRI 21970/2013 zanikla bez likvidácie... dňa 14. augusta 2013*“.

Vzhľadom na to, že právny predchodca bol platiteľom dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), sťažovateľ listom zo 16. augusta 2013 na základe § 4 ods. 6 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“) oznámil príslušnému správcovi dane – Daňovému úradu Bratislava (ďalej len „správca dane“), že ako právny nástupca zaniknutej obchodnej spoločnosti sa stal platiteľom DPH.

Správca dane listom č. 9101302/5/4019524/13/Mol z 3. septembra 2013 oznámil sťažovateľovi, že sa nestal platiteľom DPH.

Sťažovateľ, zastávajúc právny názor, že správca dane mal začaté daňové konanie ukončiť vydaním meritórneho rozhodnutia, a nie len neformálnym oznámením, sa návrhom

domáhal, aby krajský súd svojím rozhodnutím uložil orgánu verejnej správy povinnosť vo veci konať a rozhodnúť.

O návrhu sťažovateľa rozhodol krajský súd napadnutým uznesením č. k. 2 S 275/2013-41 z 28. mája 2014 tak, že ho zamietol.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza:

„... dňom oznámenie o právnom nástupníctva bol správca dane povinný začať daňové konanie v danej veci, pričom rozhodnutie mal vydať v zákonnej 7 dňovej lehote. Nakoľko v prípade vyhovenia je správca dane povinný vydať osvedčenie, toto osvedčenie je podľa § 67 ods. 7 meritórnym rozhodnutím v daňovom konaní!

Predpokladom pre uplatnenie žaloby proti nečinnosti orgánu verejnej správy je nekonanie bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom. Oznámenie o nevydaní osvedčenia nie je procesným úkonom definovaným daňovým poriadkom ani zákonom č. 222/2004 Z. z. Nejde teda o žiaden právno-aplikačný akt, ktorým by mohol správca dane aplikovať právo a rozhodnúť o podaní daňového subjektu. Daňový poriadok poskytuje správcovi dane široký priestor, ako sa vysporiadať s podaním daňového subjektu - či cez rozhodnutie o zastavení daňového konania, ak neexistuje dôvod pre konanie, alebo vydaním rozhodnutia v merite veci, či už kladného alebo negatívneho.

Vydanie oznámenia je teda jednoznačne potrebné považovať za nekonanie bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom, keďže žiaden právny predpis nepredpokladá, že správny orgán vybaví vec len neformálnym oznámením. Rovnako vydanie oznámenia je nečinnosťou správneho orgánu, keďže ten aj napriek uplynutiu zákonných lehôt v danej veci nevydal rozhodnutie v zmysle zákona. V tomto prípade tak dochádza nie len k porušeniu čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, ktorý vymedzuje základné pole pôsobnosti štátnych orgánov, ale narúša aj právnu istotu fyzických osôb a právnických osôb, ktoré si nemôžu byť isté, či náhodou ich podanie nevybaví správca dane len neformálnym oznámením. Súčasťou záruk právneho štátu je aj napĺňanie legitímnych očakávaní fyzických osôb a právnických osôb, ktorí predpokladajú, že orgán štátnej správy bude aplikovať právo a postupy výlučne len v súlade so zákonom, a nie svojvoľnými procesnými postupmi, ktoré nie sú zákonom upravené.

Tu je potrebné skonštatovať, že správcovia daní si účelovo vytvárajú vlastné interné postupy, ktoré nie sú zákonom upravené, aby obchádzali zákonnú povinnosť stanovenú v § 4 ods. 6 zákona č. 222/2004 Z. z. Celé hmotné právo akceptuje prechod všetkých práv a povinností z právneho predchodcu na právneho nástupcu a teda nie je zrejmé, prečo takúto základnú zásadu hmotného práva narúšajú správcovia daní na základe arbitrárneho postupu z dôvodu, ktorý objektívne nie je akceptovateľný. Zo strany správcov dane ide o svojvoľné konanie, kedy len sám správca dane rozhodne, či rozhodnutie vydá alebo nie, čo je v právnom štáte neakceptovateľné.

... ak by sa pripustila možnosť ukončiť konanie podľa ľubovôle len na základe neformálneho listu, by sa neprimeraným spôsobom zasiahlo do práv fyzických osôb a právnických osôb, nakoľko takýmto spôsobom by sa oberali o ďalšie práva spojené s vydaním zákonom ustanoveného rozhodnutia.

Nie je možné sa stotožniť s právnym názorom súdu, že právne predpisy nestanovujú osobitný procesný postup, v ktorom by bol správca dane povinný vybaviť žiadosti navrhovateľov o registráciu, a teda že odmietnutie registrácie vybavil správca dane len oznámením je súladné so zákonom. Registrácia daňového subjektu za platiteľa dane z pridanej hodnoty má zásadný vplyv na práva a povinnosti daňového subjektu a teda registráciu je bez akýchkoľvek pochybností potrebné považovať za samostatné daňové konanie. Uvedené preukazuje prvý diel druhej hlavy daňového poriadku, ktorý sa venuje registračnému konaniu. Ak osobitný predpis neustanovuje osobitné procesné podmienky pri registrácii daňového subjektu ako právneho nástupcu platiteľa dane, je zákonnou povinnosťou správcu dane postupovať podľa všeobecného procesného postupu, teda v súlade so zákonom č. 563/2009 Z. z. o správe daní. Každý iný postup je svojvoľou správneho orgánu a v hrubom rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR.“

Sťažovateľ poukazuje na úpravu registračného konania podľa § 67 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“). Sťažovateľ tiež uvádza, že § 4 ods. 6 zákona o DPH upravuje len situáciu v prípade pozitívneho rozhodnutia, t. j. formou vydania osvedčenia o registrácii pre daň. V prípade nevydania osvedčenia o registrácii pre daň mal správca dane vydať rozhodnutie, čo možno odvodiť z § 63 ods. 1 daňového

poriadku, v zmysle ktorého priznávať práva možno len rozhodnutím. Toto ustanovenie je potrebné vykladať extenzívne tak, že rozhodnutie sa vyžaduje aj v prípade nepriznania práv. Takéto rozhodnutie je často významnejšie z hľadiska poznania dôvodov negatívneho rozhodnutia a prípadného využitia opravných prostriedkov. Nevydaním rozhodnutia sťažovateľ nemá možnosť podať opravné prostriedky alebo podať žalobu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“).

„Takýto záver nie je v rozpore ani s rozhodovaním Ústavného súdu SR, podľa ktorého sa v stavebnom konaní považuje za formu rozhodnutia aj písomné oznámenie stavebného úradu, že proti uskutočneniu ohlásenej drobnej stavby nemá námietky, keďže sa v podstate rozhoduje o subjektívnych právach a povinnostiach stavebníka. Na rozdiel od právnej úpravy v Stavebnom zákone (§ 57 ods. 2), kde priamo zákon predpokladá rozhodnúť písomným oznámením, z Daňového poriadku, ani zo zákona o DPH nevyplýva, že by v prípade negatívneho stanoviska správcu dane (zistenia nenaplnenia hypotézy § 4 ods. 6 zákona o DPH), mal rozhodnúť písomným oznámením. Potom je potrebné vydať rozhodnutie.

Záver o nutnosti vydať v predmetnej veci rozhodnutie zaujal súd (v dôvodoch rozhodnutia, pretože žaloby musel zamietnuť pre ich neprípustnosť) už vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. 23 S/24/2013-34 zo dňa 23. 04. 2013, 23 S/23/2013, 23 S/25/2013), napriek tomu daňový úrad opakovane v obdobných veciach oznamovateľom skutočnosti, na základe ktorej sa stali platiteľmi dane v zmysle § 4 ods. 6 zákona o DPH, ktorých nemieni registrovať, zasiela len písomné oznámenie o nevydaní osvedčenia o registrácii pre daň, čo súd z dôvodov vyššie uvedených nepovažuje za správny postup.“

Sťažovateľ poukazuje ďalej na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 23 S 295/2013 z 29. novembra 2013, z ktorého vyplýva právny názor, že ak nie sú splnené predpoklady na registrovanie pre DPH, je správca dane povinný vydať rozhodnutie, pričom nepostačuje, ak vec vybaví len písomným oznámením.

Nevydaním osvedčenia o registrácii pre DPH správca dane zasiahol do právneho postavenia sťažovateľa, keďže s postavením platiteľa DPH je spojený celý rad oprávnení

a povinností. Na podporu svojho právneho názoru poukazuje sťažovateľ na uznesenie ústavného súdu č. k. I. ÚS 132/2014-13 z 19. marca 2014.

Sťažovateľ následne v sťažnosti uvádza podrobnú argumentáciu, podľa ktorej právna ochrana fyzických osôb a právnických osôb voči správnym orgánom je zabezpečená systémom správneho súdnictva podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Napadnuté oznámenie správcu dane by bolo možné preskúmať ako rozhodnutie podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, avšak tento postup automaticky vedie podľa sťažovateľa k tomu, že účastník nemá možnosť podať riadne opravné prostriedky podľa daňového poriadku, oznámenie nemusí mať formálne náležitosti rozhodnutia. Správny súd v konaní podľa druhej hlavy môže takéto oznámenie zrušiť, avšak nemôže zaviazat' správny orgán, aby vydal v ďalšom konaní rozhodnutie, čím správny orgán môže vec opäť vybaviť vydaním neformálneho oznámenia.

Podľa názoru sťažovateľa účinnejšiu právnu ochranu mohol dosiahnuť návrhom podľa štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, t. j. návrhom proti nečinnosti, z toho dôvodu, že týmto návrhom sa mohol dožadovať vydania meritórneho rozhodnutia. V tejto súvislosti poukazuje tiež na právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v uznesení sp. zn. 5 Sžp 24/2013 zo 17. decembra 2013, podľa ktorého postup správneho orgánu bez toho, aby vyústil do vydania rozhodnutia, môže byť predmetom preskúmania súdom len vtedy, ak ide o nečinnosť správneho orgánu. Podľa sťažovateľa tento právny názor je zrejmý aj z dôvodovej správy k zákonu č. 424/2002 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy. Na tomto základe potom podľa sťažovateľa neobstojí právny názor krajského súdu, ktorý vyslovil v napadnutom uznesení, podľa ktorého oznámenie správcu dane je preskúmateľné v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Sťažovateľ tiež argumentuje, že povolenia a iné právno-aplikačné akty podliehajú preskúmaniu zákonnosti, ale aj tieto musia byť vydávané na základe zákona.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza:

«Je tak evidentné, že sťažovateľ využil dostupné prostriedky a obrátil sa na všeobecný súd s ochranou svojich práv, pričom ochranu realizoval prostredníctvom žaloby voči nečinnosti orgánu verejnej správy a domáhal sa vydanie zákonného rozhodnutia. Správnosť právnych záverov sťažovateľa potvrdzuje aj súčasné novelizované znenie § 4 ods. 4 zákona o DPH, ktorá ustanovuje povinnosť správcu dane pri registrácii právneho nástupcu platiteľa. Zákonodarca reagoval na svojvoľné konanie správcov daní, ktorí odmietal konať a vydať meritórne rozhodnutia v daných veciach a povinnosť vydať rozhodnutie exaktne uviedol: „Ak daňový úrad osobu nezaregistruje, vydá o tom rozhodnutie; proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať odvolanie.“

V žalobnom návrhu sa sťažovateľ domáhal dvoch skutočností – a to uloženie povinnosti správnenému orgánu konať a uloženie povinnosti vydať kladné meritórne rozhodnutie. Sťažovateľ v samotnom návrhu zdôvodnil, prečo žiadal uložiť povinnosť vydať kladné meritórne rozhodnutie. Ani takto formulovaný petit však nemôže vyvrátiť skutočnosť, že sťažovateľ sa domáhal uloženia povinnosti vydať meritórne rozhodnutie. V súlade s § 42 ods. 3 O. s. p. nie je povinnosťou sťažovateľa perfektne formulovať žalobný petit, ale je jeho povinnosťou uviesť, ktorej veci sa týka a čo sleduje, čo z návrhu je zřejmé. Samotné označenie žalobného návrhu nespochybniteľne preukazuje, čoho sa sťažovateľ domáhal. Všeobecný súd však neposkytol žiadnu ochranu práv sťažovateľovi, keďže všeobecný súd „odobril“ postup orgánov verejnej správy ktoré teraz môžu podľa ľubovôle vybaviť akúkoľvek vec len neformálnym oznámením.

Aj napriek tomu, že súd zhládol návrh ako nedôvodný, zaoberal sa vecou a dokonca vyhodnotil aj merito veci, kde sa zaoberal posúdením hmotného práva a to, či sťažovateľ má alebo nemá právo na registráciu za platiteľa DPH. V konaní proti nečinnosti však súd nemôže posudzovať otázku zákonnosti samotného rozhodnutia správcu dane v merite veci, a teda či jeho rozhodnutie je v súlade so zákonom alebo nie. Krajský súd sa nemôže v konaní proti nečinnosti vyjadrovať k tomu, či sťažovateľ je alebo nie je zdaniteľnou osobou, nakoľko táto otázka nebola predmetom posúdenia žiadneho zákonom upraveného daňového konania v ktorom by mal sťažovateľ postavenie účastníka konania, sťažovateľ nemal žiaden priestor na uplatnenie svojich práv pri preukazovaní svojho postavenia, správca dane rozhodol bez akejkoľvek účasti sťažovateľa. Súd tak pri akceptovaní záverov výlučne len

správca dane opätovne neprimerane zasahuje do práv sťažovateľa, kedy posudzoval postavenie sťažovateľa bez toho, aby ten mal akékoľvek právo preukázať opak. V konečnom dôsledku súd v konaní proti nečinnosti prejedlikoval rozhodnutie súdu v prípadnom konaní podľa druhej hlavy piatej časti O. s. p., čo je neprípustné.»

Podľa sťažovateľa v prerokúvanom prípade bolo porušené právo na spravodlivé súdne konanie, pretože jeho súčasťou je aj právo účastníka na ukončenie procesného postupu rozhodnutím. V tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje napr. na uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 618/2004 z 8. marca 2005, „nález Ústavného súdu Českej republiky č. 114/1997, z. v 9 Zbierky ÚS“ a tiež na „čl. 17 bodu 1 odporúčania CM/REC (2007) 7 Výboru ministrov o dobrej verejnej správe...

Sťažovateľ podal v súlade s § 13 ods. 3 zákona č. 563/2009 Z. z. podanie, na základe ktorého bol správca dane povinný začať daňové konanie. Začaté daňové konanie nie je možné ukončiť inak ako rozhodnutím. Len rozhodnutím je možné priznávať práva a ukladať povinnosti. Toto ustanovenie je potrebné vykladať extenzívne tak, že rozhodnutie sa vyžaduje nielen v prípade priznania práv, ale aj ich nepriznania (nevyhovenia žiadosti o priznanie práv), čo je pre účastníka konania častokrát významnejšie z hľadiska poznania dôvodov nevyhovenia jeho podaniu (odôvodnenie rozhodnutia sa stáva podkladom protiargumentácie) a prípadného využitia opravných prostriedkov.“

Sťažovateľ poukazuje tiež na princíp rovnosti účastníkov pred zákonom podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, pričom uvádza:

„Z pohľadu rovnosti pred zákonom je neprípustné, aby účastníkovi, ktorému sa podaniu vyhovel, bolo vydané kladné meritórne rozhodnutie (tak ako ustanovuje § 67 ods. 7 daňového poriadku o vydaní osvedčenia, ktoré nahrádza rozhodnutie), a účastníkovi, ktorému sa podaniu nevyhovelo, len správny orgán túto skutočnosť oznámil neformálnym listom.“

Rozdielna judikatúra všeobecných súdov pri posúdení tejto právnej otázky podľa sťažovateľa porušuje tiež princíp právnej istoty.

Sťažovateľ ďalej uvádza:

„V tejto súvislosti chce sťažovateľ poukázať, že pri materiálnom chápaní záruk spravodlivého konania nemôže súd odmietnuť uvedený návrh na vyslovenie povinnosti orgánu verejnej správy vydať meritórne rozhodnutie, len z dôvodu, že súd považuje dané oznámenie za rozhodnutie. Je oprávneným a legitímnym záujmom sťažovateľa požadovať, aby dané rozhodnutie malo zákonom predpísané náležitosti a aby bolo umožnené sťažovateľovi využiť riadne opravné prostriedky a tým zaručiť spravodlivé konanie. Odmietnutie práva na súdnu ochranu len čisto z formálneho posúdenia, keďže súd považuje odporcu za činného, hoc neposúdil konanie odporcu z materiálneho hľadiska, teda či zákon upravuje takéto konanie ako odporca učinil, znamená neprimeraný zásah do základných práv navrhovateľa.“

Na tomto základe sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„... Základné právo PRODUCTION ERES s. r. o. domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde zaručené v čl. 46 ods. 1 a 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 S 275/2013 zo dňa 28. mája 2014 porušené bolo.

... Základné právo PRODUCTION ERES s. r. o. zakotvené v čl. 12 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy SR, k porušeniu čl. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd zaručujúcich rovnosť pred zákonom a rovnaké zaobchádzanie pred štátnymi orgánmi, uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 S 275/2013 zo dňa 28. mája 2014 porušené bolo

... Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 S 275/2013 zo dňa 28. mája 2014 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

... Spoločnosti PRODUCTION ERES s. r. o. priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 000,- Eur (slovom jedentisíc eur), ktoré jej je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do 2 mesiacov od doručenia tohto nálezu.

... Spoločnosti PRODUCTION ERES s.r.o. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť na účet jej právneho zástupcu... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

Návrh na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia s'ťažovateľ odôvodňuje takto:

„Keďže Krajský súd v Bratislave neprimerane zasiahol do základných práv s'ťažovateľa; ktorý považoval postup správca dane, ktorý o postavení s'ťažovateľa ani nezačal daňové konanie a nevydal meritórne rozhodnutie, za zákonný; pričom s'ťažovateľovi ako právnickej osobe založenej len za účelom dosahovania zisku je bránené voľne túto činnosť vykonávať, nakoľko v zmysle univerzálnej sukcesie práv mal s'ťažovateľ nadobudnúť postavenie svojho právneho predchodcu, čo však správca dane odmietol urobiť... finančné zadost'učinenie je odôvodnené aj skutočnosťou, že postavenie zdaniteľnej osoby bolo s'ťažovateľovi priznané hmotným právom na základe prechodu práv a povinností z právneho predchodcu. Aj napriek uvedenému, však s'ťažovateľ ako právny nástupca sa musí domáhať svojich jednoznačných práv a o uvedenom ani príslušný orgán štátnej správy nechce začať ani daňové konanie a príslušný súd neposkytol s'ťažovateľovi žiadnu ochranu. S'ťažovateľovi, ako spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorá vznikla za účelom vykonávania podnikateľskej činnosti, je tak neprimerane bránené voľne túto činnosť vykonávať, keďže ako právny nástupca platiteľa dane, ak sa nepreukáže opak, má získať také isté postavenie ako mal právny predchodca.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu, resp. jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade,

ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Krajský súd v napadnutom uznesení z 28. mája 2014 poukázal na obsah návrhu sťažovateľa, na vyjadrenie správcu dane a tiež na obsah administratívneho spisu. Uviedol relevantné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (§ 250t ods. 1), daňového poriadku (§ 3 ods. 3), zákona o DPH (§ 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 4, ods. 5 a 6) a tiež Obchodného zákonníka (§ 2 ods. 1), pričom poukázal na zákonné znaky ekonomickej činnosti, resp. podnikania podľa uvedených ustanovení s tým, že jeden z relevantných znakov je aj reálny výkon tejto kvalifikovanej činnosti. Následne vymedzil pojem zdaniteľnej osoby, t. j. osoby, ktorá je platiteľom DPH, a postup správcu dane pri podaní žiadosti o registráciu pre DPH. Následne krajský súd k predmetu konania a k svojej právomoci v predmetnej veci uviedol:

„Predmetom súdneho prieskumu v tejto veci je posúdenie, či nevydanie osvedčenia navrhovateľovi o registrácii pre DPH a nepridelenie identifikačného čísla pre daň, je nečinnosťou odporcu, ktorý by v danej veci nekonal zákonným spôsobom bez vážneho dôvodu.

K námietke odporcu o nedostatku právomoci súdu konať o návrhu navrhovateľa, keďže oznámenie o nevydaní osvedčenia podľa § 4 ods. 6 zákona o DPH nie je možné pokladať za rozhodnutie správneho orgánu a preto nepodlieha súdnemu prieskumu, súd uvádza, že jeho právomoc vo veci konať jednoznačne vyplýva z ustanovení štvrtej hlavy piatej časti O. s. p. - konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy. Taktiež súd pokladal podaný návrh za prípustný, nakoľko mal za to, že navrhovateľ bezúspešne vyčerpал prostriedok umožňujúci mu zjednanie efektívnej nápravy, keďže sa obrátil (opatrenie proti nečinnosti) na druhostupňový správny orgán o vydanie rozhodnutia (v zmysle § 66 daňového poriadku). Odporca nijako bližšie nešpecifikoval, ktoré opravné prostriedky v zmysle daňového poriadku mal pred podaním návrhu navrhovateľ využiť a ktoré by boli spôsobilé mu privodiť účinné zjednanie nápravy.“

V rámci preskúmania právnych záverov správcu dane vo veci samej krajský súd uviedol:

„Súd pokladá postup odporcu za súladný so zákonom o DPH platným do 31. 12. 2013, neumožňujúci mu konať inak ako konal. Podľa názoru súdu bolo povinnosťou odporcu po tom, čo dostal oznámenie navrhovateľa, že sa stal platiteľom DPH (ako právny nástupca zaniknutej spoločnosti – platiteľa dane), skúmať (novovzniknutú spoločnosť - navrhovateľa), či sa jedná o zdaniteľnú osobu. Za týmto účelom uskutočnil šetrenie, ktorého výsledkom bolo logické zistenie, že navrhovateľ nespĺňa zákonne atribúty zdaniteľnej osoby, čo navrhovateľovi oznámil.

Z podaných daňových priznaní pre DPH spoločnosti E. s. r. o. za mesiace máj a jún 2013 ako aj obsahu notárskej zápisnice o rozdelení tejto spoločnosti bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa, zaniknutý bez likvidácie a súčasne rozdelený na 12 novovzniknutých spoločností, nevykonával žiadnu ekonomickú činnosť na pokračujúcej báze, z ktorej by dosahoval akýkoľvek minimálny príjem, nezamestnával žiadnych zamestnancov, nemal žiadny hnutelný alebo nehnuteľný majetok, ktorý by previedol na novovytvorené spoločnosti (vrátane navrhovateľa). Potom je dôvodné sa domnievať, že rozdelenie pôvodnej spoločnosti bolo iba formálne a udialo sa výlučne len za účelom získania u nástupníckych spoločností a teda aj u navrhovateľa, postavenia platiteľa DPH bez toho, aby sa tieto novovzniknuté spoločnosti museli podrobiť novému (treba povedať, že pomerne náročnému) procesu registrácie pre platiteľa DPH.

Pre úplnosť súd dodáva, že ust. § 4 ods. 6 zákona o DPH je potrebné vykladať tak, že platiteľom DPH po zaniknutej právnickej osobe, ktorá bola platiteľom DPH, sa stáva iba taký právny nástupca, ktorý zároveň spĺňa podmienku, že je zdaniteľnou osobou (ktorú definuje § 3 ods. 1 zákona o DPH), to znamená osobou vykonávajúcou akúkoľvek ekonomickú účinnosť. Preto nie je možné vytknúť odporcovi jeho postup, ktorým posudzoval navrhovateľa z hľadiska, či spĺňa zákonné predpoklady pre zdaniteľnú osobu. Z obsahu administratívneho spisu (notárska zápisnica o rozdelení spoločnosti, daňové priznania spoločnosti E. s. r. o. pre DPH za máj a jún 2013), potom odporca vyvodil správny zaver, že navrhovateľa nemožno pokladať za zdaniteľnú osobu a to napriek tomu, že jeho zaniknutému právnenmu predchodcovi bolo priznané postavenie platiteľa DPH.

Na účely zákona o DPH je zdaniteľnou osobou každá osoba, ktorá vykonáva nezávisle ekonomickú činnosť bez ohľadu na to, či je zapísaná v obchodnom alebo inom registri. Zápis do registra sám o sebe ešte neznamená, že zapísaná osoba túto činnosť vykonáva. Automatická registrácia všetkých žiadateľov zapísaných do obchodného alebo iného registra bez overenia, či ide o zdaniteľnú osobu, by nebola v súlade s judikatúrou Súdneho dvora EÚ.

Skutočnosť, že až skutočný výkon podnikania podľa § 3 zákona o DPH je dôvodom na registráciu a v opačnom prípade nevykonávanie činnosti je dôvodom na zrušenie registrácie pre DPH, potvrdzuje § 81 ods. 4 zákona o DPH, podľa ktorého daňový úrad môže zrušiť registráciu pre daň aj vtedy, ak platiteľ nevykonáva alebo prestal vykonávať podnikanie podľa § 3.

Podľa názoru súdu je pre registráciu pre DPH nutné vykonávanie sústavnej ekonomickej činnosti, pri ktorej by daňovník platil za plnenia, ktoré by mu boli poskytované práve v súvislosti s jeho ekonomickou činnosťou. Aj Najvyšší správny súd Českej republiky práve v tejto súvislosti vyslovil, že z daňového hľadiska je potrebné skúmať skutočnú činnosť a nie sa uspokojiť iba s údajom o predmete činnosti vyplývajúcim z obchodného registra (pozri napr. rozsudok NSS ČR zo dňa 10. 09. 2008, č. j. 2 Afs 68/2008-58, dostupný na www.nssoud.cz). V tomto rozsudku tento súd zdôraznil, že pre posúdenie charakteru činnosti ako len príležitostnej je nutné posúdiť, do akej miery sa ekonomickej činnosti spoločnosť (subjekt) skutočne venovala (napríklad počty zamestnancov zapojených do činnosti, existencia príslušných zmlúv a podobne). U navrhovateľa v danom prípade neexistovala žiadna sústavná ekonomická činnosť.

Otázkou dobrovoľnej registrácie ako platcu DPH, konkrétne, či podnikateľ samostatne uskutočňoval ekonomickú činnosť, sa zaoberal Najvyšší správny súd v Českej republike aj v rozsudku č. j. 7 Asf 98/2008-112 zo dňa 20. 05. 2009), v ktorom dospel pri podobnej právnej úprave vychádzajúcej z členstva Českej republiky v Európskej únii k podobnému záveru, ako je uvedené vyššie v tomto rozsudku.“

Následne krajský súd hodnotil samotný procesný postup správcu dane z toho hľadiska, či bol v predmetnej veci nečinný a či možno akceptovať vybavenie veci oznámením, t. j. bez vydania formálneho rozhodnutia, pričom uviedol:

„Súd neregistrovanie navrhovateľa za platiteľa DPH, nevydanie mu osvedčenia o registrácii pre daň a nepridelenie identifikačného čísla odporcom, nepovažuje za nečinnosť odporcu, nakoľko tento sa oznámením podaným navrhovateľom zaoberal (aj keď nedodržel 7 dňovú zákonnú lehotu, ktorá však stanovuje len pozitívnu povinnosť – registrovať platiteľa). Odporca totiž dňa 03. 09. 2013 vydal oznámenie o nevydaní osvedčenia navrhovateľovi, ktoré mu riadne doručil. Toto oznámenie obsahuje dôvody postupu odporcu v danom prípade a súd pokladá predmetné oznámenie za rozhodnutie podliehajúce súdnemu prieskumu podľa piatej časti O. s. p. a navrhovateľ mohol využiť svoje právo obrátiť sa na správny súd so žalobou o súdny prieskum zákonnosti tohto rozhodnutia (oznámenia) odporcu. Oznámenie (rozhodnutie) síce nemá formálne náležitosti rozhodnutia stanovené daňovým poriadkom, nakoľko v ňom absentuje výrok a poučenie o opravnom prostriedku, avšak za spôsobilý predmet súdneho prieskumu sa v zmysle ustálenej súdnej praxe považujú aj listy s charakterom rozhodnutia vydané príslušným orgánom verejnej správy ako právnoaplikačné akty správnych orgánov (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžp 5/2011). Keďže odporca vydal rozhodnutie podľa právnej úpravy účinnej do 31. 12. 2013 vo forme oznámenia, toto oznámenie nemuselo mať náležitosti rozhodnutia ustanovené v § 63 daňového poriadku. Treba dodať, že z oznámenia, napriek chýbajúcim náležitostiam rozhodnutia, celkom zrejme (nepochybne aj pre navrhovateľa) vyplýva, ako odporca rozhodol a aký názor na vec vyslovil. Samotná táto skutočnosť (forma oznámenia) teda nebránila navrhovateľovi podať správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti tohto aktu.

Zo zákona o DPH platného v dobe vydania preskúmaného rozhodnutia (oznámenia) ani z daňového poriadku, na ktorého primerané použitie zákon o DPH odkazuje (§ 84 zákona o DPH), nevyplýva, že by bol správca dane povinný vydať vo veci registrácie právnych nástupcov bez likvidácie zaniknutého platiteľa DPH formálne rozhodnutie. Uvedené právne predpisy nestanovujú osobitný procesný postup, v ktorom by bol správca dane povinný vybaviť žiadosti navrhovateľov o registráciu, s výnimkou stanovenia lehoty 7 dní pre vykonanie registrácie, vydanie osvedčenia a pridelenie identifikačného čísla pre DPH, plynúcej odo dňa doručenia, oznámenia o právnom nástupníctve po platiteľovi DPH zaniknutom bez likvidácie.

Právna úprava sa medzičasom zmenila tak, že s účinnosťou od 01. 01. 2014 ak daňový úrad osobu nezaregistruje, vydá o tom rozhodnutie; proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať odvolanie. Ide teda o jednostupňové konanie a jeho výsledok – rozhodnutie, môže dotknutý subjekt napadnúť žalobou na správnom súde.

Zvolený postup odporcu teda súd považuje za správny, nakoľko tento nemal v danom prípade povinnosť v prípade neregistrovania navrhovateľa za platiteľa DPH vydávať o tom rozhodnutie majúce formálne náležitosti rozhodnutia v zmysle daňového poriadku. Takúto povinnosť odporcu zaviedla až novela zákona o DPH od 01. 01. 2014. List odporcu – oznámenie o nevydaní osvedčenia podľa názoru súdu obsahuje riadne odôvodnenie postoja odporcu spolu s opísaním skutkových zistení, správnu úvahou, aplikáciou právnych predpisov, ktoré viedli odporcu neregistrovať navrhovateľa za platiteľa DPH a nevydať mu osvedčenia o registrácii pre daň.“

V súvislosti s namietaným porušením označených práv sťažovateľa podľa ústavy, listiny a dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu vydaným v správnom súdnictve bolo podľa názoru ústavného súdu potrebné zohľadniť špecifiká správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy, ale len preskúmať „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánu verejnej správy, o ktorých fyzická osoba alebo právnická osoba tvrdí, že boli nezákonné a ukrátili ju na jej právach (§ 247 ods. 1 OSP), teda preskúmať to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok v konkrétnom druhu správneho konania rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy a v súlade so zákonom rozhodli. Treba vziať preto do úvahy, že správny súd spravidla nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (IV. ÚS 596/2012, IV. ÚS 585/2014). Uvedené právne závery možno primerane aplikovať aj v prípade konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, v ktorom všeobecný súd v systéme správneho súdnictva poskytuje fyzickej osobe alebo právnickej osobe ochranu pred tvrdenou nečinnosťou orgánu verejnej správy. Vzhľadom na tieto špecifiká správneho súdnictva ústavný súd posudzoval z tohto aspektu aj dôvodnosť námietok sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu krajského súdu.

Podľa § 4 ods. 6 zákona o DPH (v znení účinnom do 31. decembra 2013) platiteľom sa stáva aj zdaniteľná osoba, ak je právny nástupcom platiteľa, ktorý zanikol bez likvidácie, a to odo dňa, keď sa stala právny nástupcom. Títo platitelia sú povinní oznámiť daňovému úradu skutočnosť, na základe ktorej sa stali platiteľom, do desiatich dní odo dňa vzniku tejto skutočnosti. Daňový úrad je povinný platiteľa registrovať pre daň, vydať mu osvedčenie o registrácii pre daň a prideliť mu identifikačné číslo pre daň bezodkladne, najneskôr do siedmich dní odo dňa doručenia oznámenia skutočnosti, na ktorej základe sa stal platiteľom.

Podľa § 250t ods. 1 OSP fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Nečinnosť správneho orgánu je považovaná za postup, môže sa prejaviť aj v tom, že namiesto rozhodnutia správny orgán tvrdí nedostatok právomoci a vec vybaví listom alebo informáciou, prípadne konanie zastaví záznamom v spise a pod. (komentár k Občianskemu súdnemu poriadku k § 250t a § 250u, ASPI).

Podľa judikatúry najvyššieho súdu „správny súd na základe návrhu, ktorým sa navrhovateľ domáhal preskúmania nečinnosti orgánu verejnej správy, preskúmava zákonnosť postupu správneho orgánu, t. j. skúma, či jeho činnosť, ktorou realizuje svoju právomoc vymedzenú osobitnými zákonmi, je alebo nie je v súlade s týmito zákonmi. Pri preskúmaní zákonnosti činnosti správneho orgánu súd skúma, či správny orgán vykonal zákonom predpísané úkony, alebo ich opomenul, resp. odmietol vykonať, prípadne či nevykonal chybný úkon“ (uznesenie sp. zn. 4 SŽ 120/2003 z 1. júla 2004).

Rozhodnutím správneho orgánu je každé rozhodnutie, ktorým sa zakladajú, menia, rušia alebo môžu byť priamo dotknuté práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb. Takéto rozhodnutie možno vydať vo formalizovanom procese (druhu správneho

konania) alebo aj mimo takého formalizovaného procesu bez uplatnenia konkrétnej procesnej úpravy... Preskúmaniu rozhodnutia nebráni, ak správny orgán použije formu, ktorá neobsahuje všetky inak predpísané náležitosti správneho rozhodnutia podľa všeobecných alebo osobitných procesných predpisov upravujúcich administratívny proces, prípadne použije formu obyčajného listu, prípisu alebo obdobného spôsobu informovania o svojom rozhodnutí o právach alebo povinnostiach právnickej osoby alebo fyzickej osoby. Ak nejde o rozhodnutie, ale len o úkon správneho orgánu, ktorého obsah nemá autoritatívny vzťah k žiadnej osobe, taký úkon nepodlieha súdnemu prieskumu. Základným rozlišovacím znakom takého úkonu je to, že správny orgán nevystupuje v úlohe vykonávateľa štátnej moci, ale len v pozícii oznamovateľa, inštruktora alebo orgánu zodpovedného za agendu sťažností, potvrdení, overení a pod. Klasifikácia takýchto úkonov je vecou konkrétnej súdnej praxe a vzhľadom na mnohorakosť a variabilitu nemožno bližšie vymedziť znaky takých úkonov a postupov, ktoré im predchádzajú (komentár k Občianskemu súdnemu poriadku k § 244, ASPI).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a porušenie čl. 12 ods. 1 ústavy a čl. 1 listiny napadnutým uznesením krajského súdu z 28. mája 2014.

Krajský súd v napadnutom uznesení dospel k záveru, že vybavenie veci neformálnym oznámením nemožno považovať za nečinnosť správcu dane. Poukázal na to, že žiadne ustanovenie zákona o DPH, prípadne daňového poriadku nezaväzuje správcu dane vydať formálne rozhodnutie vo veci registrácie právnych nástupcov platiteľa DPH zaniknutého bez likvidácie. Krajský súd uviedol, že oznámenie správcu dane z obsahového hľadiska v zásade spĺňalo náležitosti rozhodnutia – bolo z neho zrejmé, ako správca dane vybavil podanie sťažovateľa a aký má právny názor na predmetnú vec.

Relevantné je aj konštatovanie krajského súdu, podľa ktorého aj neformálne oznámenie správcu dane, s prihliadnutím na jeho obsah, je spôsobilým predmetom súdneho

prieskumu. Za rozhodujúce považoval ústavný súd to, že krajský súd v súlade s týmto právnym názorom preskúmal oznámenie správcu dane aj z hľadiska vecnej správnosti.

V tejto súvislosti nemožno akceptovať námietku sťažovateľa, ktorý tento postup, t. j. meritórny súdny prieskum ako taký (bez ohľadu na jeho konkrétne právne závery) v konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy, považoval za neprípustný. V prvom rade možno pripustiť, že prieskum veci samej v zásade nie je predmetom konania podľa štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. V prerokúvanej veci však bolo relevantné, že sťažovateľ v petite svojho návrhu žiadal, aby krajský súd zaviazal správcu dane, aby vydal kladné rozhodnutie, t. j. aby správca dane bol povinný zaregistrovať sťažovateľa ako platiteľa DPH, a v odôvodnení návrhu uviedol svoju argumentáciu, ktorou spochybňoval vecnú správnosť záverov správcu dane uvedených v oznámení. Na tomto základe nemožno namietat', ak krajský súd v predmetnej veci preskúmal aj vecnú správnosť oznámenia správcu dane. Týmto postupom nedošlo k relevantnému zásahu do označených práv sťažovateľa, meritórne preskúmanie oznámenia v konaní proti nečinnosti za týchto okolností nemožno považovať za prekvapivé, t. j. také, ktoré by nedalo možnosť sťažovateľovi ako účastníkovi argumentovať a brániť svoje právne postavenie.

Sťažovateľ v sťažnosti nenamieta ústavnú udržateľnosť právnych záverov krajského súdu, ktorými právne posúdil vec samu, t. j. obsah právneho posúdenia vo vzťahu k zákonnosti oznámenia a jeho záverov, preto sa nimi ústavný súd osobitne nezaoberal.

Len čiastočne možno akceptovať námietku sťažovateľa, že formálne rozhodnutie správcu dane v predmetnej veci by mu lepšie zabezpečilo procesné postavenie účastníka konania (doručenie rozhodnutia, odôvodnenie, riadne opravné prostriedky, súdny prieskum). Uvedená argumentácia má svoju presvedčivosť a racionalitu, v predmetnej veci je však v zásade len hypotetická a nepreukazuje relevantný zásah do práv, porušenie ktorých namieta sťažovateľ. Zo sťažnosti je zrejmé, že oznámenie bolo sťažovateľovi doručené a obsahovalo stanovisko správcu dane k predmetnej veci. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že tento realizoval súdny prieskum zákonnosti oznámenia správcu dane. Pokiaľ ide o možnosť uplatniť riadne opravné prostriedky,

nie každé rozhodnutie správcu dane možno napadnúť odvolaním. Pre porovnanie zákon o DPH v § 4 ods. 4 v znení účinnom od 1. januára 2014 výslovne upravuje, že ak daňový úrad osobu nezaregistruje, vydá o tom rozhodnutie, pričom proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať odvolanie. Sťažovateľ teda nepreukázal, že vybavením veci neformálnym oznámením došlo k relevantnému zásahu do ním označených práv.

K námietke, že iné súdy v obdobných veciach rozhodli odlišne, je potrebné uviesť, že táto skutočnosť sama osebe nepostačuje pre záver o porušení základného práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivé súdne konanie, prípadne o porušení princípu právnej istoty.

Ústavný súd poukazuje na to, že jeho úlohou nie je posudzovať vhodnosť a účelnosť výkladu príslušného právneho predpisu všeobecným súdom. Rovnako tak ústavný súd nezosúladuje rozdielnu judikatúru všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 342/2010, III. ÚS 348/2011, IV. ÚS 142/2012, III. ÚS 11/2014). Ústavný súd hodnotí, či v konkrétnej veci uskutočnený výklad právnej normy je ústavne udržateľný, t. j. či nie je arbitrárny (svojvoľný) alebo zjavne neodôvodnený. Ústavný súd konštatuje, že právny záver krajského súdu je jeden z možných výkladov príslušných ustanovení zákona o DPH a daňového poriadku, nemožno mu vytknúť nelogickosť, vnútornú rozpornosť, rešpektuje zmysel a účel uvedených ustanovení a ako celok nie je arbitrárny. Odôvodnenie napadnutého uznesenia poskytuje primeraný podklad pre jeho výrok, takto právny záver krajského súdu nie je ani zjavne neodôvodnený, preto je ústavne akceptovateľný.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej konštatoval, že postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Ústavný súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by naznačovali možnosť porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny alebo práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu z 28. mája 2014.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad príslušných ustanovení zákona o DPH, daňového poriadku a Občianskeho súdneho poriadku krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje.

Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by signalizovali možnosť vysloviť porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa čl. 37 ods. 3 listiny a porušenie čl. 12 ods. 1 ústavy a čl. 1 listiny napadnutým uznesením krajského súdu z 28. mája 2014.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. novembra 2014